Corona Impact Analyse, fase 1

Onderwerp:	Bestuur en regio
Thema:	Bestuur
Portefeuillehouder(s):	Mark Buijs
Intern	• Ad Burger • Ralph Geers • Kitty van Laviere • Eric Kaarsemaker
Extern	• Paul Oudenhooven (project Oosterhout Ontmoet) • Paul Adels (Theek5) • Johan Westra (ORTS) • Bert Kandel (burgerinitiatieven) • Guy Buck
Raadsleden	• Fractie Gemeentebelangen (Saskia Lodewikus-Groen) • Fractie Groen Links (Willem-Jan van der Zanden) • Fractie PvdA (afgemeld)
Bijeenkomsten gehouden op	25-05-2020

Relatie met Toekomstvisie 2030

Inleiding

De Oosterhoutse gemeenteraad heeft in 2018, na een intensief traject met inwoners, organisaties, verenigingen en ondernemers, de Toekomstvisie 2030 vastgesteld. In die visie is een politiek en maatschappelijk breed gedragen beeld van de ontwikkeling van onze gemeente geschetst. Dat beeld staat niet ter discussie; wel is het zo dat de huidige crisis ons vraagt om na te denken over de stappen die moeten worden gezet om in 2030 uit te komen waar we willen uitkomen. De gewenste uitkomst is, op hoofdlijnen, al omschreven; over de beste weg daarnaartoe voeren we opnieuw het gesprek.
Wij hebben in dit overzicht allereerst een beschrijving gegeven voor het algemene beeld per onderwerp; daarna volgen nog een aantal uitwerkingen zoals in de Toekomstvisie 2030 opgenomen.
Voor een compleet en integraal beeld van de Toekomstvisie, verwijzen wij naar de website van de gemeente. De Toekomstvisie is daar te lezen: (https://oosterhout.nl/fileadmin/afbeeldingen/internet/200%20jaar%20stad/Gem_Oosterhout_Magazine-3_A4_LR.pdf). U kunt eventueel ook een papieren exemplaar opvragen door te mailen naar: a.burger@oosterhout.nl

Algemeen (strategisch) beeld

Gemeenten, inwoners en maatschappelijke instellingen bundelen steeds vaker de krachten, zo tot nog inhoudelijk beter en nog breder gedragen beleid te komen.

Oosterhout vervult een spilfunctie binnen de nieuwe economische topregio Breda-Tilburg

Specifieke uitwerkingen

Beleidsvorming vindt vaak plaats via het idee van co-creatie: samenwerken aan een plan. Dat gebeurt soms klassiek, maar steeds vaker digitaal via online-platforms.

Op een aantal plaatsen in Oosterhout is klein onderhoud van de openbare ruimte uitbesteed aan groepen wijkbewoners.

Een dekkend systeem van ‘zorgvrijwilligers’, waardoor de belasting van mantelzorgers kan worden teruggedrongen

Een eenvoudige manier om als (groep) inwoners een initiatiefvoorstel in te dienen

Voor de kerkdorpen wordt gewerkt met een Oosterhoutse variant van de burgerbegroting.

Eenvoudig ontsluitbare digitale gemeentelijke informatieverstrekking en dienstverlening

De gemeente investeert, samen met maatschappelijke partners en ondernemers, in kennis- en netwerkbijeenkomsten over voor Oosterhout relevante onderwerpen

Oosterhout en Breda maken afspraken over wat beide gemeenten voor elkaar kunnen betekenen: ze beconcurreren elkaar niet, maar vullen elkaar aan:

- programmering van beide theaters;
- afgewogen aanbod van sportvoorzieningen;
- toegankelijk en bereikbaar systeem van gezondheidszorg;
- woningaanbod

Regelmatig gaat Oosterhout met Drimmelen en Geertruidenberg om de tafel om te bepalen welke vraagstukken gezamenlijk worden opgepakt: zowel inhoudelijk (b.v. bereikbaarheid en toerisme) als op het gebied van bedrijfsvoering

Oosterhoutse bedrijven maken in toenemende mate afspraken met het hoger onderwijs in Breda en Tilburg over stage- en opleidingsarrangementen

Deel B : De Oosterhoutse gemeenteraad heeft de Toekomstvisie 2030 vastgesteld. Wat zijn de effecten van de coronacrisis voor deze toekomstvisie op de korte termijn (2020) en middellange termijn (2021-2022)?	
Vraag	Antwoord
1. De toekomstvisie is vastgesteld, en het beeld daarin in principe onveranderd. Het kan echter wel zo zijn dat de weg naar dit Toekomstbeeld er anders uit zal zien.	**1a Moeten er, als gevolg van de coronacrisis, nieuwe stappen worden gezet om het Toekomstbeeld te realiseren?** **Zo ja, welke?** De deelnemers aan het gesprek geven aan dat het goed is om een visie te hebben met doelen voor de lange termijn, maar de weg daar daarnaartoe verandert wel. Die vraagt veel meer flexibiliteit en het aansluiten bij initiatieven uit de samenleving. We zullen als samenleving op zoek moeten naar nieuwe manieren van ontmoeten en nieuwe combinaties leggen. De Toekomstvisie als wenkend perspectief moet overeind blijven, maar de manier waarop we daar komen, zou je ook veel meer aan de samenleving moeten overlaten. “Als je het met elkaar eens bent over het ‘wat’, is een discussie over het ‘hoe’ ineens veel minder interessant. Sterker nog, die doet er dan eigenlijk niet meer toe”. **1b Moeten er, als gevolg van de coronacrisis, stappen worden weggelaten om dat Toekomstbeeld te realiseren?** **Zo ja, welke?** Planningen zullen aan veranderingen onderhevig raken. Het uiteindelijke doel vasthouden, maar de routekaart niet vooraf vast willen leggen. De overheid zal veel meer ontmoetingen en samenwerkingen moeten gaan faciliteren. Niet in een dwingende of regisserende rol, maar wel mogelijk maken en faciliteiten bieden. Betrokkenen in het gesprek bieden hier hun expertie en mogelijkheden voor aan. Met name ORTS en Theek5 zijn allebei zeer bereid om een faciliterende rol te spelen – samen met de gemeente – in het (op een andere manier) vormgeven van het maatschappelijk debat. **1c Waarom?** Er is een economische dip te verwachten. Hierdoor zullen organisaties en burgers zich primair richten op het eigen overleven in plaats van op het zoeken van verbinding en samenwerking. Als budgetten krapper worden, bestaat het risico dat organisaties en instellingen het specifieke, eigen belang voorop gaan stellen. Dat is funest voor de samenwerking die de toekomstige uitdagingen van de samenleving gaan vragen.
3. Leidt de coronacrisis tot een andere prioritering voor de toekomstvisie?	**3a Leidt de crisis tot een andere prioritering?** x Ja ☐ Nee **3b Indien nee, Waarom niet?** …… …… …… **3c Indien ja, hoe ziet die er dan uit?** De acties die de afgelopen maanden in de coronacrisis zijn ondernomen, laten zien dat in Oosterhout de bereidheid groot is om met elkaar op te trekken. En dat kan ook heel goed zonder dat de gemeente daarin bepaalt of zelfs het voortouw neemt. Dat zegt ook iets over de kansen voor wijk- en buurtgericht werken. Om die onderlinge verbondenheid en samenwerking te behouden zou de gemeente hier iets in kunnen sturen door bij financiële opgaven niet

	alleen te kijken naar het product van de losse organisatie, maar ook hoe die organisatie de samenwerking zoekt met anderen. Daarnaast ook de blik gericht houden op de regio, zoals Tilburg en Breda. Wat kun je samen doen en waar kun je elkaar versterken?
4. Leidt de coronacrisis tot een andere tijdsplanning van de toekomstvisie?	**4a Leidt de crisis tot een andere tijdsplanning?** x Ja ☐ Nee **4b Indien nee, Waarom niet?** …… …… …… **4c Indien ja, hoe ziet die er dan uit?** Afhankelijk van de zwaarte van de economische crisis zullen projecten en ontwikkelingen in de vertraging of de versnelling kunnen komen. De gemeente moet daar dan flexibel mee omgaan. Tegelijkertijd zal de gemeente de verwachtingen naar buiten ook moeten managen, de crisis gaat ook het gemeentelijk huishoudboekje raken dus er lijkt minder mogelijk te zijn. Het vraagt niet alleen scherpe keuzes, maar ook een scherpe uitleg van die keuzes.
5. Zijn er andere consequenties van de coronacrisis?	**5a Zijn er andere consequenties van de crisis?** ☐ Ja ☐ Nee **5b Indien nee, Waarom niet?** …… …… …… **5c Indien ja, welke?** …… …… ……

Deel C : Specifieke vragen voor thema Bestuur	
Vraag	Antwoord
1. Wat leert de Oosterhoutse aanpak van de coronacrisis ons voor de manier waarop gemeentebestuur en samenleving zich tot elkaar verhouden?	**1a Wat is positief en wat kan beter?** Positief: De wijze waarop Oosterhout met de crisis om gaat wordt positief ervaren. Er is aandacht voor mensen en voor verbinding. De opzet van de CIA wordt ook gewaardeerd, Kan beter: De bereidheid die er op wijk- en dorpsniveau is om samen met elkaar zaken voor elkaar te krijgen, laat zien dat deze tijd bij uitstek de gelegenheid biedt om het wijk- en buurtgericht snel(ler) uit te rollen. Op die manier behoud je de betrokkenheid in de wijken, buurten en straten. Daarbij moet je overigens ook maatwerk betrachten: bij sommige opgaven zal blijken dat bijvoorbeeld de flat of de straat een betere schaal is dan de wijk of de buurt. Raadsleden zoeken nog naar de optimale invulling van hun volksvertegenwoordigende rol nu spontane ontmoetingen lastig zijn.

	Jongeren lijken nu lastig bereikt te worden, terwijl het heel relevant is om ze te betrekken. **1b Hoe kunnen de positieve zaken worden behouden?** De gesprekken in klein verband, al dan niet digitaal, behouden. Ook de nieuwsbrieven voor doelgroepen bevallen goed. Het is het overwegen waard om te bekijken of je die aanpak ook wijksgewijs kunt uitrollen. Nu hebben we gesprekken met experts per beleidsterrein, maar misschien moet je het ook per buurt of wijk gaan doen. Daarnaast zou het goed zijn de huidige regiegroep te verbreden met nog een aantal andere experts, die vervolgens kan gaan dienen als maatschappelijke klankbordgroep bij het verdere proces, maar waarvan de leden ook in de praktijk advies zouden kunnen geven aan bijvoorbeeld wijk- en buurtinitiatieven. **1c Hoe kunnen de zaken die beter kunnen worden verbeterd?** De aanwezigen geven de raadsleden als advies mee om gebruik te maken van digitale vergadermiddelen, zoals deze vergadering ook digitaal is. En één op één ontmoetingen mogen nog steeds. Het spontane ontmoeten is daarbij niet doorslaggevend. Het inzetten van digitale media lijkt ook buitengewoon geschikt om de jongere doelgroep te bereiken. Daarmee zouden we ook aanhaken bij de oproep van de minister-president om jongeren meer te betrekken.
2. Hoe zorgen we ervoor dat het maatschappelijk debat op een verantwoorde wijze gevoerd kan worden binnen de anderhalve-meter samenleving?	**2a Zijn er middelen die hierbij kunnen helpen?** ……. ……. ……. **2b Wat is er verder nog nodig?** ……. ……. …….

Financiële en personele consequenties (alleen ambtelijk in te vullen)

Breng de (eventuele) financiële en personele consequenties in beeld van de onder 3. beschreven ontwikkeling.